

Ülevaade 06

ET

Euroopa Komisjoni 2022. aasta ELi eelarve haldus- ja tulemusaruanne

EUROOPA
KONTROLLIKODA

2023

Sisukord

	Punkt
Kokkuvõte	I–VI
Sissejuhatus	01–05
Ulatus ja käsitlusviis	06–10
Iga-aastase haldus- ja tulemusaruande koostamine ja vastuvõtmine	11–20
Tulemuslikkusega seotud sõnumid 2022. aasta haldus- ja tulemusaruande I osas	21–37
Aruandlus tulemuslikkuse kohta	21–24
Iga-aastase haldus- ja tulemusaruande vastavus meie aruannetele	25–36
2022. aasta haldus- ja tulemusaruande I osa tulemuslikkusega seotud kvantitatiivsete väidete täpsus	37
Lõppmärkused	38–44
Lisad	
I lisa. Eri osalejate ülesanded komisjoni peamiste tulemusaruannete koostamisel	
II lisa. Programmide tulemusaruanded	
Lühendid	
Sõnastik	
Ülevaate koostajad	

Kokkuvõte

I Komisjon esitab igal aastal oma iga-aastases haldus- ja tulemusaruandes ülevaate ELi eelarve haldamise ning ELi programmide ja poliitika tulemuslikkuse kohta. Aruande vastuvõtmisega võtab volinike kolleegium üldise poliitilise vastutuse ELi eelarve haldamise eest. Aruanne on keskne dokument iga-aastases eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluses, mille raames Euroopa Parlament annab nõukogu soovitusel komisjonile heakskiidu ELi eelarve täitmise eest.

II Komisjon peab esitama meile konkreetse aasta iga-aastase haldus- ja tulemusaruande järgneva aasta juuni lõpuks. Kuna meil on enne iga-aastast eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlust aruande läbivaatamiseks vähe aega, uurisime, kuidas komisjon koostas 2022. aasta iga-aastase haldus- ja tulemusaruande ning andis aru tulemuslikkusega seotud küsimustest, keskendudes I osale. Lisaks sisaldas meie [2022. aasta aastaaruanne](#) tulemuslikkuse peatükki koos 2022. aastal avaldatud eriaruannete põhisõnumitega.

III Kuna tegemist on ülevaate, mitte auditiaruandega, tuginesime oma töös avalikult kättesaadavale teabele ja oma varasemale audititööle. Ühtlasi saime teavet ja selgitusi komisjonilt. Ülevaates võetakse arvesse sidusrühmade huve ja konkreetsemalt Euroopa Parlamendi 2023. aasta mai aruannet eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta.

IV Kokkuvõttes täheldasime ülevaate põhjal, et 2022. aasta iga-aastase haldus- ja tulemusaruande I osas järgiti 2022. aasta eelarve haldamisega seotud faktide ja saavutuste esitamisel komisjoni üldjuhatuse strateegilisi suuniseid. Oleme varem märkinud, et komisjonil olid head ja täpselt määratletud menetlused iga-aastase haldus- ja tulemusaruande koostamiseks, kuid andmete kvaliteeti saaks veelgi parandada.

V Üks tähelepanek, mille tegime oma [eriaruandes 09/2022](#) ja [2021. aasta aastaaruandes tulemuslikkuse kohta](#) (asjaolu, et komisjon oli ühise põllumajanduspoliitika poolt kliimakuludesse antava panuse tegelikust suuremana näidanud), oli asjakohane ka 2022. aasta haldus- ja tulemusaruande puhul. Uue ühise põllumajanduspoliitika ajakohastatud kulutuste jälgimise meetodikat hakatakse rakendada alates 2023. aastast. Mis puudutab [2022. aasta aastaaruande](#) sisu, siis iga-aastases haldus- ja tulemusaruandes tuuakse välja, et teatud kuluvaldkondade puhul erinevad komisjoni järeldused kontrollikoja omadest. Kontrollikoda leidis nimelt rohkem vigu, mis mõjutavad maksete korrektsust.

VI Iga-aastase haldus- ja tulemusaruande I osas esitatud peamiste finantsväidete läbivaatamisel ei tuvastanud me muid vastuolusid.

Sissejuhatus

01 Iga-aastane haldus- ja tulemusaruanne on Euroopa Komisjoni peamine kõrgetasemeline tulemuslikkust käsitlev aruanne ELi eelarve kohta. Aruanne on oluline sisend iga-aastases eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluses, mille käigus Euroopa Parlament annab nõukogu soovitusel alusel heakskiidu ELi eelarve täitmisele. Iga-aastane haldus- ja tulemusaruanne on osa komisjoni integreeritud finants- ja vastutusaruandlusest, mis hõlmab ka ELi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, ELi eelarve tulevase sisse- ja väljavoolu pikaajalist prognoosi (2024–2028), eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile esitatud aruannet eelmisel aastal tehtud siseauditite kohta ning aruannet eelmise aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise otsuse põhjal võetud meetmete kohta. Õiguslik tähtaeg, milleks komisjon peab esitama Euroopa Parlamendile, nõukogule ja kontrollikojale aasta n haldus- ja tulemusaruande, on aasta $n + 1$ juuni lõpp.

02 Komisjon koostas esimese iga-aastase haldus- ja tulemusaruande 2015. aasta kohta. Aruandes ühendati kaks varasemat aruannet: liidu rahanduse hindamisaruanne¹, mis põhineb saavutatud tulemustel, ja koondaruanne², milles võetakse kokku komisjoni volitatud eelarvevahendite käsutajate iga-aastased tegevusaruanded. Ühendades kaks varasemat eraldi aruannet, soovis komisjon koostada eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile ühe dokumendi, mis hõlmaks nii ELi eelarve haldamist kui ka komisjoni hinnangut saavutatud tulemustele. Finantsmääruse³ kohaselt peab komisjon koostama konkreetsetele aruandlusnõuetele vastava iga-aastase haldus- ja tulemusaruande ning liidu rahandust käsitleva hindamise, mis põhineb saavutatud tulemustel.

03 Alates 2020. aastast on iga-aastane haldus- ja tulemusaruanne jagatud kolmeks osaks:

- I osas esitatakse peamised faktid ja saavutused seoses eelarve haldamise ja ELi eelarve kaitsmisega;
- II osas esitatakse üksikasjalik ülevaade sellest, kuidas ELi eelarvet täidetakse, vaadeldes seda, kuidas ELi rahastamisprogrammid on aidanud kaasa president von der Leyeni poliitiliste prioriteetide saavutamisele (1. lisa), sisekontrolli ja

---

¹ [Euroopa Liidu toimimise lepingu](#) artikkel 318.

² [Endise finantsmääruse](#) artikli 66 lõige 9.

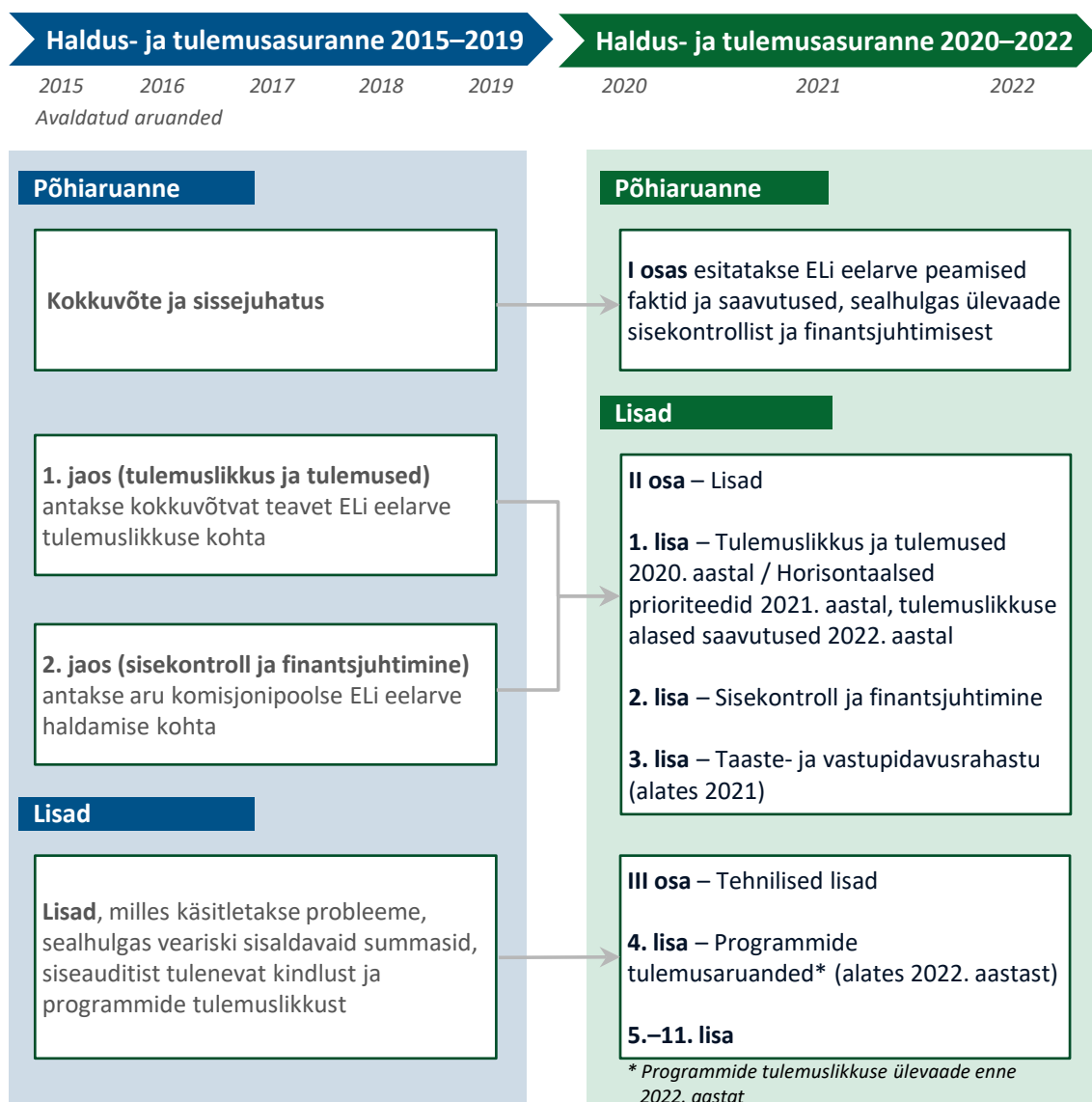
³ [Taaste- ja vastupidavusrahu määruse](#) artikli 247 lõike 1 punkt b ja punkt e.

finantsjuhtimise menetlusi (2. lisa) ning taaste- ja vastupidavusrahastu tulemuslikkuse ja nõuetele vastavuse aspekte (3. lisa);

- o III osa sisaldab aruannet täiendavaid tehnilisi lisasid, sealhulgas üksikasjalikku standardiseeritud aruandlust rahastamisprogrammide tulemuslikkuse kohta (4. lisa). Alates 2022. aasta haldus- ja tulemusaruandest nimetatakse neid programmide tulemusaruanneteks (vt *II lisa*).

04 Joonisel 1 on esitatud kokkuvõtte perioodi 2015–2022 aasta haldus- ja tulemusaruannete ülesehitusest.

Joonis 1. Haldus- ja tulemusaruande ülesehituse areng

Allikas: Euroopa Kontrollikoda.

05 2022. aasta haldus- ja tulemusaruande I osa lõpus on esitatud juhtkonna järelalus ja volinike kolleegiumi avaldus, et ta võtab eelarve haldamise eest üldise poliitilise vastutuse. Selles osas käsitletakse järgmist:

- o ELi rahastatud reageerimine Venemaa Ukraina-vastase agressioonisõja põhjustatud kriisile, sealhulgas poliitiline, humanitaar- ja rahaline toetus Ukrainale; liikmesriikide toetamine sõja tagajärgedega toimetulekul;
- o ELi vahendid, mida kasutatakse COVID-19 pandeemia järgse taastumise edendamiseks, rohe- ja digiprioriteetideks ning taaste- ja vastupidavusrahadu kasutuselevõtuks;
- o vahendid, millega tagatakse ELi eelarve aruandekohustus, läbipaistvus ja usaldusväärne finantsjuhtimine, kaasa arvatud taaste- ja vastupidavusrahadu kontrollid;
- o uus tingimuslikkuse kord ELi eelarve kaitsmiseks.

Ulatus ja käsitusviis

06 Käsitleme oma aastaaruandes igal aastal ELi eelarve tulemuslikkusega seotud aspekte. Iga-aastane haldus- ja tulemusaruanne tehakse meile kättesaadavaks järgneva aasta juunis (vt punkt **01**). Selleks ajaks peame olema lõpetanud oma audititöö kõnealuse aasta aastaaruande jaoks. See piirab mõnevõrra iga-aastase haldus- ja tulemusaruande kajastamist meie sama aasta aastaaruandes. 2019., 2020. ja 2021. aastal jagasime oma aastaaruande kaheks eraldi osaks. Esimene osa hõlmas ELi raamatupidamise aastaaruande usaldusväarsust ning selle aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust. Teine hõlmas tulemuslikkust ja see avaldati varsti pärast esimest osa.

07 2022. aastal naasime oma 2019. aasta eelse tava juurde ja avaldasime oma aastaaruande ühe köitena. Aruanne sisaldas ka tulemuslikkuse peatükki, milles esitasime 2022. aastal avaldatud eriaruannete tulemuslikkust käsitlevad põhisõnumid. Lisaks avaldame nüüd käesoleva eraldiseisva ülevaate.

08 See hõlmab komisjoni 2022. aasta haldus- ja tulemusaruande I osa järgmisi aspekte:

- o kuidas komisjon koostas iga-aastase haldus- ja tulemusaruande, sealhulgas sellega seotud kontrollid;
- o kuidas komisjon annab aru tulemuslikkusega seotud küsimustest, sealhulgas iga-aastase haldus- ja tulemusaruande vastavus kontrollikoja asjakohastele aruannetele ning kvantifitseeritud väidete täpsus.

09 Kuna tegemist on ülevaate, mitte auditiaruandega, tuginesime oma töös avalikult kättesaadavale teabele, näiteks komisjoni dokumentidele, ja oma varasemale audititööle. Saime asjakohaseid selgitusi ka komisjoni talitustelt (eelarve peadirektoraat (DG BUDG) ja peasekretariaat (SEC-GEN)) ning käsitlesime nende kesk talituste kontrollitegevust iga-aastase haldus- ja tulemusaruande koostamisel.

10 Ülevaate koostamisel võeti arvesse sidusrühmade huve ja konkreetsemalt Euroopa Parlamendi 2023. aasta mai [aruannet eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta](#)⁴. Selles aruandes nõuti, et kontrollikoda võtaks aastaaruandes või vajaduse korral eraldi dokumendis arvesse iga-aastast haldus- ja tulemusaruannet, et anda aru iga-aastasest eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlusest. Meil oli iga-aastase haldus- ja tulemusaruande läbivaatamiseks piiratud aeg, kuna komisjon peab tegema aasta n haldus- ja tulemusaruande kättesaadavaks aasta n + 1 juuni lõpuks ning meie sidusrühmad soovivad saada meie ülevaate iga-aastase haldus- ja tulemusaruande kohta kätte õigeaegselt enne aasta n eelarve täitmisele heakskiidu andmist. Seetõttu keskendusime I osale.

---

⁴ Euroopa Parlamendi 10. mai 2023. aasta resolutsioon tähelepanekutega, mis on Euroopa Liidu 2021. aasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmist käsitlevate otsuste lahutamatu osa, III jagu – Komisjon ja rakendusametid.

Iga-aastase haldus- ja tulemusaruande koostamine ja vastuvõtmine

11 Komisjoni üldjuhatuse⁵ andis strateegilised suunised 2022. aasta haldus- ja tulemusaruande ülesehituse ja sisu kohta. Suuniste kohaselt peab iga-aastase haldus- ja tulemusaruande I osa olema stiililt kokkuvõtlik ja poliitiline, sisaldama kõrgetasemelist ülevaadet ELi eelarve tulemuslikkusest 2022. aastal ja esitama kokkuvõtte eelarve haldamise saavutustest. Iga-aastase haldus- ja tulemusaruandega seotud tööd juhtisid kaks komisjoni kesktalitust: peasekretariaat ja eelarve peadirektoraat, kes järgisid üldjuhatuse strateegilisi suuniseid.

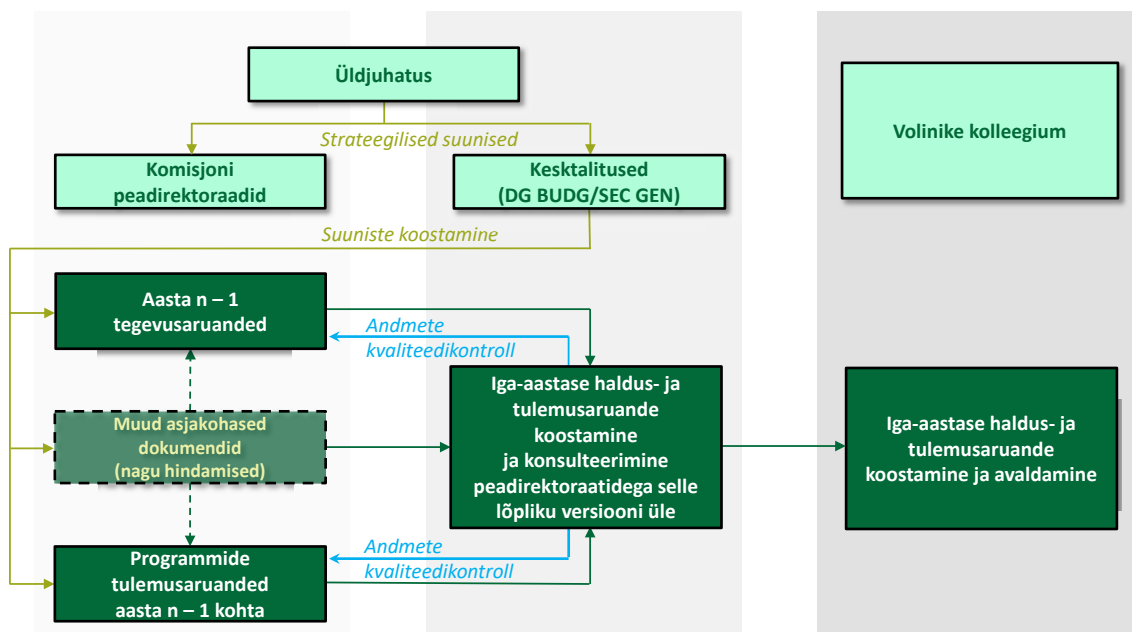
12 Käesoleva aasta strateegilistes suunistes sätestati 2022. aasta haldus- ja tulemusaruande peamiseks prioriteetideks ELi meetmed seoses Venemaa Ukraina-vastase agressioonisõja ja COVID-19 pandeemia tagajärgedega ning peamiste esseisvate probleemidega (nt kliimamuutused ja digiüleminek), ning ajakohastatud teave taaste- ja vastupidavusraha rakendamise kohta.

13 Iga-aastane haldus- ja tulemusaruanne koostati erinevate rahastamisprogrammide ning iga-aastaste tegevusaruannete ja programmide tulemusaruannete eest vastutavate komisjoni talituste teabe põhjal. Eelarve peadirektoraat andis teistele peadirektoraatidele üksikasjalikud juhised, mida kasutada eelarvedokumentide, sealhulgas programmide tulemusaruannete ja iga-aastaste tegevusaruannete koostamisel. Iga-aastase haldus- ja tulemusaruande põhisõnumite koostamisel võeti arvesse ka eraldiseisvaid hindamisi, milles oli esitatud olulisi leide. [Joonisel 2](#) on esitatud iga-aastase haldus- ja tulemusaruande koostamise ja vastuvõtmise lihtsustatud protsess.

---

⁵ Jaotis 1.4 „Üldjuhatuse“ *komisjoni teatistes: Governance in the European Commission*, Brüssel, 24.6.2020, C(2020) 4240 final.

Joonis 2. Haldus- ja tulemusaruande koostamise protsess: ettevalmistusest avaldamiseni

Allikas: Euroopa Kontrollikoda.

14 Kui eelarve peadirektoraat ja peasekretariaat olid koostanud iga-aastase haldus- ja tulemusaruande esimese projekti, algasid talitustevahelised konsultatsioonid ning komisjoni peadirektoraatidel paluti anda tagasisidet. Pärast konsultatsioone vaatasid eelarve peadirektoraat ja peasekretariaat ning seejärel volinike kabinetid projekti uuesti läbi, enne kui see saadeti volinike kolleegiumile vastuvõtmiseks. *lisas* on esitatud iga-aastase haldus- ja tulemusaruande koostamisega seotud osaliste rollid.

15 Iga-aastase haldus- ja tulemusaruande III osas sisalduvad tehnilised lisad sisaldasid programmide tulemusaruandeid, mis näitavad iga rahastamisprogrammi eesmärkide saavutamisel tehtud edusamme, kasutades asjaomastes programmi käsitlevates õigusaktides määratletud näitajaid. 2022. aastaks ajakohastas eelarve peadirektoraat näitajate andmete kogumise süsteemi SAP-põhiseks töövahendiks, millel on kasutajasõbralik liides peadirektoraadi tasandil. Komisjoni sõnul hõlmas andmete sisestamise protsess andmete kvaliteedi kontrolli. Nende kontrollide käigus kontrollitakse andmete täielikkust, formaati (näiteks kuupäeva või numbrina) ja mõistlikkust (numbrid peavad olema mõistlikus vahemikus). Eelarve peadirektoraat vaatas andmed pärast programmide tulemusaruannete koostamist uuesti läbi, tuginedes oma teadmistele programmide kohta.

16 Iga-aastased tegevusaruanded on haldusaruanded, mille iga peadirektoraadi juht saadab volinike kolleegiumile. Need aruanded kajastavad asjaomase peadirektoraadi, mitte hallatavate programmide tulemuslikkust (nagu programmide tulemusaruannete puhul). Iga-aastastes tegevusaruannetes esitatakse finants- ja juhtimisteave, sealhulgas iga peadirektori allkirjastatud kinnitav avaldus, milles kinnitatakse, et kehtestatud kontrollimenetlused annavad vajaliku tagatise, et kulutused on olnud seaduslikud ja korrektsed, ning et vahendeid on kasutatud ettenähtud eesmärgil ja kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega. Kesktalitused vaatasid iga-aastaste tegevusaruannete projektid läbi ja andsid tagasisidet vastutavatele peadirektoraatidele.

17 Oleme varem märkinud, et komisjonil olid oma iga-aastase haldus- ja tulemusaruande koostamiseks head ja täpselt määratletud menetlused, kuid ta ei kontrollinud täielikult ega taganud tulemuslikkust käsitleva teabe usaldusväärset⁶.

18 Soovitasime oma [2019. aasta tulemuslikkust käsitlevas aruandes](#) komisjonil veelgi parandada programmiaruannetes ning iga-aastases haldus- ja tulemusaruandes esitatud tulemuslikkust käsitleva teabe usaldusväärset. Komisjon nõustus selle soovitusega, kuid märkis, et tal ei ole võimalik täielikult kontrollida ega tagada teiste esitatud tulemuslikkust käsitleva teabe usaldusväärset.

19 Andsime oma [2022. aasta aastaaruandes](#) aru selle soovitusete täitmise kontrolli kohta ja leidsime, et see soovitus on osaliselt täidetud. Seda seetõttu, et komisjoni kesktalituste suunised peaksid sisaldama ka üksikasju peadirektoraatide poolt alusandmete suhtes tehtavate kontrollide kohta ning nende kontrollide tulemused tuleks esitada nende iga-aastastes tegevusaruannetes. Komisjon vastas, et ta on koostanud siseauditi talituse soovitusete täitmiseks tegevuskava, mis tagab nii kontrolliraamistiku kui ka aruandluse täiustamise alates järgmisest aruandlustersüklist.

20 Mis puudutab andmete usaldusväärset, siis sisaldas meie 2022. aastal avaldatud 28 eriaruandest 10 soovitusi peamiste tulemusnäitajate kogumise, seire ja aruandluse kohta⁷. Komisjon kiitis täielikult või osaliselt heaks kõik soovitusused peale ühe.

---

⁶ [Euroopa Kontrollikoja aruanne ELi eelarve tulemuslikkuse kohta – olukord 2019. aasta lõpus](#), pealkirjad punktide 1.8 ja 1.13 kohal.

⁷ [Eriaruanne 01/2022](#), [15/2022](#) ja [27/2022](#).

Tulemuslikkusega seotud sõnumid

2022. aasta haldus- ja tulemusaruande I osas

Aruandlus tulemuslikkuse kohta

21 2022. aasta haldus- ja tulemusaruande I osas järgiti üldjuhatuse suuniseid ja esitati kõrgetasemeline tulemuslikkuse ülevaade, milles käsitleti eelkõige selliseid põhiküsimusi nagu ELi toetus Ukrainale, taaste- ja vastupidavusrahadu ning usaldusväärne finantsjuhtimine.

22 ELi kulutuste abil tulemuste saavutamiseks võib kuluda mitu aastat. Eelarvelised kulukohustused kiidetakse heaks enne maksete tegemist ja mitmeaastases finantsraamistikus rakendatava programmi algusaastatel ei ole tulemuste mõõtmine sageli võimalik. Eelmise mitmeaastase finantsraamistiku ajal rakendatud programmid võivad praeguse mitmeaastase finantsraamistiku jooksul jätkuvalt tulemusi anda. Sel põhjusel sisaldasid iga-aastase haldus- ja tulemusaruande III osas esitatud programmide tulemusaruanded teavet ka eelmise mitmeaastase finantsraamistiku perioodi 2014–2020 programmide kohta.

23 2022. aastal oli 2021.–2027. aasta mitmeaastase finantsraamistiku rakendamine alles algusjärgus. Lisaks nõuab jagatud eelarve täitmise raames rakendatavate programmide ja neile vastavate näitajate alane aruandlus liikmesriikidelt andmeid, mis võtab programmide laadi tõttu aega. See tähendab, et 2022. aasta haldus- ja tulemusaruanne ning jagatud eelarve täitmise raames hallatavate programmide tulemusaruanded sisaldasid tulemusandmeid kuni 31. detsembrini 2021, samas kui otsese ja kaudse eelarve täitmise raames hallatavate programmide aruanded võivad sisaldada andmeid kuni 31. detsembrini 2022.

24 2021. aasta iga-aastase haldus- ja tulemusaruande I osas oli punkt, mis sisaldas graafilist esitust programmide edenemise kohta eelmise mitmeaastase finantsraamistiku perioodil (vt ka punkt [27](#)). Joonis koostati programmitasandi näitajate andmete põhjal. ELi eelarve ja selle rahastamisprogrammid moodustavad keerulise ökosüsteemi ning üldine ülevaade rakendamise kohta oli kasulik. 2022. aasta haldus- ja tulemusaruande I osas sellist konsolideeritud teavet ei esitatud, kuigi teave oli programmide tasandil kättesaadav.

Iga-aastase haldus- ja tulemusaruande vastavus meie aruannetele

25 2022. aastal avaldasime 28 eriaruannet. Neis käsitleti paljusid probleeme ja ülesandeid, millega EL oma kulu- ja poliitikavaldkondades silmitsi seisab. Meie 2022. aasta aruandes jaotati need sõnumid viide strateegilisesse valdkonda: COVID-19, konkurentsivõime, vastupanuvõime ja ELi väärtused, kliimamuutused, keskkond ja loodusvarad ning eelarvepoliitika ja riigi rahandus. Auditiprotsessi olemus tähendab, et meie auditites vaadeldi peamiselt 2022. aastale eelnenud kulusid ja seetõttu jäid 2022. aasta haldus- ja tulemusaruandes käsitletud teemad (nt Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu, taaste- ja vastupidavusraha) meie 2022. aasta eriaruannetes suuresti käsitlemata. Nendes eriaruannetes ja komisjoni iga-aastase haldus- ja tulemusaruande I osas käsitleti siiski ühiseid teemasid, nagu kliimamuutusi, digiüleminekut ja COVID-19-le reageerimist.

26 Iga-aastase haldus- ja tulemusaruande I osas antakse ülevaade ELi eelarvest ja taasterahastust „NextGenerationEU“ antavast toetusest kliimaküsimuste peavoolustamisele. Komisjoni esitatud kogusumma 119,4 miljardit eurot sisaldab ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) raames eraldatud 17,6 miljardit eurot. Meie [2021. aasta tulemuslikkust käsitlevas aruandes](#), milles kasutati ÜPP kliimaga seotud kulutuste jälgimiseks sama meetodikat, mida me kasutasime oma [eriaruandes 09/2022](#) kliimakulutuste kohta, arvutati, et komisjoni 2021. aastal teatatud summa (17,2 miljardit eurot) oli 8,9 miljardi euro võrra tegelikult suuremana näidatud. Kuna uue ÜPP kulutuste jälgimise meetodikat hakatakse rakendada pärast üleminekuperioodi alates 2023. aastast, kasutas komisjon 2022. aastal sama meetodikat nagu 2021. aastal. Seetõttu on meie märkus tegelikult suuremana näidatud summa kohta asjakohane ka 2022. aasta haldus- ja tulemusaruande puhul.

27 Soovitasime oma [2019. aasta tulemuslikkust käsitlevas aruandes](#) komisjonil jätkata aruandlust ELi rahastamisprogrammide tulemuslikkuse kohta vähemalt seni, kuni tehakse märkimisväärset mahus makseid, mis on seotud kõnelause mitmeaastase finantsraamistiku perioodiga. Komisjon oli soovitusel nõus. Andsime oma [2022. aasta aastaaruandes](#) aru selle soovitusel täimise kontrollist ja leidsime, et see on täielikult rakendatud.

28 Iga-aastase haldus- ja tulemusaruande I osas märkis komisjon, et ELi eelarve aruandekohustuse, läbipaistvuse ja usaldusväärse finantsjuhtimise tagamiseks on olemas tõhusad vahendid. Kontrollide ja auditite tulemuste põhjal teatas komisjon, et hinnanguline maksete vearisk oli 1,9%. See oli sarnane 2021. aasta omaga ja on lähedal olulisuse lävele (2%). Samuti teatas ta, et programmide lõpetamisel oli vearisk 0,9%,

mis tähendab allesjäänud veamäära programmi lõpus, kui kõik kontrollid ja korrektsioonid on rakendatud.

29 Anname oma aastaaruandes aru komisjoni sisekontrolli ja usaldusväärse finantsjuhtimisega seotud küsimustest. Märkisime oma **2022. aasta aastaaruande** 1. peatükis (vt punktid 1.33–1.35), et komisjoni maksete vearisk, mis oli 2022. aastal 1,9%, on oluliselt väiksem kui meie arvatud hinnanguline veamäär (4,2%). Kontrollikoda arvutab veamäära kooskõlas oma **ELi aluslepingus antud volitusega** esitada kinnitav avaldus.

30 Oma vastustes meie aastaaruande 1. peatükile märkis komisjon, et ta on kindel, et iga-aastases haldus- ja tulemusaruandes esitatud teave maksete veariski kohta (1,9% 2022. aastal) vastas veamääradele maksete tegemise ajal, ning märkis, et ta ei ole nõus kontrollikoja järeldustega teatud kuluvalkondade kohta.

31 Kontrollikoja ja komisjoni teatatud protsendimäärade erinevuse üks peamisi põhjuseid peitub mitmeaastase finantsraamistiku rubriigis 2 „Ühtekuuluvus, vastupanuvõime ja väärtused“, mida me käsitlesime oma aastaaruande 6. peatükis. Meie veamäär võtab arvesse finantsmääruses, **ühissätete määruses** ja ELi finantshuvide kaitse määruses sätestatud maksetingimusi. Täheleandisime, et kuigi komisjon nõustus meie üldise arvamusega, et ühtekuuluvuspoliitika kulutustes esines olulisel määral vigu, olid komisjoni hinnangulised veamäärade meie omadest oluliselt väiksemad. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigi 2 veamäär oli kontrollikoja hinnangul 6,4%, samas kui komisjoni hinnanguline maksimummäär oli 2,6% (vt punktid 6.64–6.67).

32 Oma vastustes meie aastaaruande 1. ja 6. peatükile põhjendas komisjon seda erinevust asjaoluga, et kontrollikoja hinnanguline veamäär oli seotud kohaldatavate eeskirjade mistahes rikkumisega. Komisjon ei pidanud asjaomaseid kulusid rahastamiskõlbmatuks ning märkis, et programme haldavad asutused ja komisjon kehtestavad finantskorrektsioone ainult siis, kui viga tuleneb õigusnormide rikkumisest ühissätete määruse artikli 2 lõike 36 tähenduses⁸.

33 Iga-aastase haldus- ja tulemusaruande I osas järgitakse üldjuhatuse strateegilisi suuniseid ka eelarve haldamisega seotud saavutustest kokkuvõtte tegemisel. Selles viidatakse intressimäärade järsule tõusule ja inflatsioonile, mis avaldab märkimisväärset survet ELi eelarvele, ning eelarve piiratud paindlikkusele praeguses

---

⁸ See on viide ühissätete määrusele, mida kohaldatakse programmi perioodil 2014–2020.

mitmeaastases finantsraamistikus. Nendele väljakutsetele viidati ka meie aastaaruande 2. peatükis, mis käsitleb eelarvehaldust ja finantsjuhtimist. Samuti täheldasime, et täitmata kulukohustused suurenesid rekordilise tasemeni – üle 450 miljardi euro. Iga-aastase haldus- ja tulemusaruande I osas sellele ei viidata, kuid komisjon esitab ELi eelarve tulevase sisse- ja väljavoolu pikaajalistes prognoosides ka täitmata kulukohustuste mahu (vt punkt **01**). Iga-aastase haldus- ja tulemusaruande III osa 4. lisas on esitatud teave kulukohustuste ja maksete kohta programmide tasandil. Täitmata kulukohustuste kohta aga teavet ei esitata. Oma vastustes 2. peatükile märkis komisjon, et ta teavitab korrapäraselt nõukogu ja Euroopa Parlamenti prognoositavatest vajadustest ning et ta jätkab iga-aastase eelarvemenetluse käigus selliste maksete assigneeringute tasemete soovitamist, mis vastavad asjakohaselt maksevajadustele.

34 Iga-aastases haldus- ja tulemusaruandes käsitletakse taaste- ja vastupidavusrahastut eri osades. I osas käsitletakse rahastu üldist kasutuselevõttu ja sisekontrolli juhtimist, ning II osa 3. lisa on pühendatud konkreetselt taaste- ja vastupidavusrahastule. Komisjon märkis iga-aastase haldus- ja tulemusaruande I osas, et tema kontrollitulemused kinnitavad, et kõik 2022. aastal tehtud maksetega seotud vahe-eesmärgid ja sihid on rahuldavalt täidetud.

35 Oma aastaaruande 11. peatükis jõudsime järeldusele, et meie kontrollitud 281 vahe-eesmärgist ja sihist 15 puhul oli korrektsusega seotud probleeme. Meie hinnangul oli nende leidude finantsmõju lähedal meie olulisuse lävele. Peatükis märgiti, et 2022. aasta haldus- ja tulemusaruande 6. lisas esitas siseauditi talitus taaste- ja vastupidavusrahastu rakendamise kohta asjaolu rõhutava punkti, viidates vajadusele veelgi tugevdada ELi eelarve kaitsmise meetmeid. Samuti täheldasime, et meie leiud ja järeldused ei olnud kooskõlas majandus- ja rahandusküsimuste peadirektoraadi (DG ECFIN) eelarvevahendite käsutaja esitatud kinnitava avaldusega.

36 Komisjon leidis oma vastuses 11. peatükile, et tema esialgne hinnang „rahuldava täitmise“ kohta oli õige. Samuti märkis ta, et kontrollikoja järeldused, et mõned vahe-eesmärgid ja sihid ei olnud rahuldavalt täidetud, põhinesid peamiselt õiguslike nõuete erineval tõlgendamisel või kvalitatiivse hinnangu erinevustel.

2022. aasta haldus- ja tulemusaruande I osa tulemuslikkusega seotud kvantitatiivsete väidete täpsus

37 Vaatasime läbi peamised kvantitatiivsed väited, mille komisjon esitas oma 2022. aasta haldus- ja tulemusaruande I osas. See hõlmas 70% 1 miljardist eurost suurematest summadest, mille kohta küsisime ja saime komisjonilt täiendavat teavet ja selgitusi. Lisaks uurisime, kas I osast valitud summad vastasid iga-aastase haldus- ja tulemusaruande lisades, iga-aastastes tegevusaruannetes ja ELi finantsaruannetes esitatud summadele. Läbivaatamise käigus vastuolusid ei täheldatud.

Lõppmärkused

38 Õiguslik tähtaeg, mille jooksul komisjon peab iga-aastase haldus- ja tulemusaruande kättesaadavaks tegema, on järgneva aasta juuni lõpp. See piirab teabe mahtu, mida saame enne iga-aastase eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlust põhjalikult kontrollida. Seepärast keskendutakse käesolevas ülevaates 2022. aasta haldus- ja tulemusaruande I osale (punktid [01](#) ja [10](#)).

39 Iga-aastases haldus- ja tulemusaruande I osas järgiti komisjoni üldjuhatuse strateegilisi suuniseid ning esitati peamised faktid ja saavutused seoses 2022. aasta eelarve haldamisega. Täheldasime oma eelmises aruandes, et komisjonil olid head menetlused iga-aastase haldus- ja tulemusaruande ettevalmistamiseks, kuid kogutud tulemusandmete kvaliteedis ja konsolideeritud tulemusteabe esitamisel oli veel arenguruumi (punktid [11–24](#)).

40 Täheldasime oma varasemale tööle tuginedes, et komisjon oli ÜPP poolt kliimakuludesse tehtava panuse tegelikust suuremana näidanud. Uue ÜPP ajakohastatud kulutuste jälgimise meetodikat hakatakse rakendama alates 2023. aastast (punkt [26](#)).

41 Mis puudutab 2022. aasta aastaaruande sisu, siis iga-aastases haldus- ja tulemusaruandes tuuakse välja, et teatud kuluvaldkondade puhul erinevad komisjoni järeldused kontrollikoja omadest. Komisjon teatas, et 2022. aasta eelarve maksete vearisk oli 1,9%, mis on oluliselt madalam kui kontrollikoja aastaaruandes esitatud veamäär (4,2%). Kontrollikoda arvutab veamäära kooskõlas oma [ELi aluslepingus antud volitusega](#) esitada kinnitav avaldus (punktid [28–32](#)).

42 Taaste- ja vastupidavusrahastuga seoses jõudsime järeldusele, et meie kontrollitud 281 vahe-eesmärgist ja sihist 15 puhul oli korrektsusega seotud probleeme. Komisjon ei olnud nende juhtumite puhul meie tõlgendusega nõus. Iga-aastase haldus- ja tulemusaruande I osas märgiti, et kõik 2022. aastal tehtud maksetega seotud vahe-eesmärgid ja sihid on rahuldavalt täidetud (punktid [35–36](#)).

43 Lisaks juhtisime oma aastaaruandes tähelepanu 2022. aasta täitmata kulukohustuste rekordilisele tasemele. Iga-aastase haldus- ja tulemusaruande I osas sellele ei viidatud, kuid komisjon andis ELi eelarve tulevase sisse- ja väljavoolu pikaajalistes prognoosides aru täitmata kulukohustuste taseme kohta (vt punkt [33](#)).

44 Meie ülevaates peamistest kvantitatiivsetest väidetest, mille komisjon esitas igaaastase haldus- ja tulemusaruande I osas, ei tuvastatud muid vastuolusid (punkt **37**).

V auditikoda, mida juhib kontrollikoja liige Jan Gregor, võttis käesoleva ülevaate vastu 24. oktoobri 2023. aasta koosolekul Luxembourgis.

Kontrollikoja nimel

president

Tony Murphy

Lisad

I lisa. Eri osalejate ülesanded komisjoni peamiste tulemusaruannete koostamisel

Aruanne	Keskjalitused (DG BUDG/SEC GEN)	Peadirektoraadid	Kolleegium
Iga-aastane haldus- ja tulemusaruanne	<ul style="list-style-type: none"> koostavad aruande järgivad üldjuhatuse strateegilisi suuniseid konsulteerivad vastutavate peadirektoraatidega 	<ul style="list-style-type: none"> märgivad oma programmiaruannetes ja iga-aastases tegevusaruandes ära peamised küsimused/sõnumid, mida kajastada iga-aastases haldus- ja tulemusaruandes annavad tagasisidet aruande projektide kohta 	<ul style="list-style-type: none"> tagab poliitiliste sõnumite järjepidevuse võtab aruande vastu
programmide tulemusaruanded	<ul style="list-style-type: none"> annavad välja näidisvormid/juhendi d/suunised („eelarve ringkiri“) ja pakuvad koolitusi vaatavad projektid läbi ja annavad vastutavatele peadirektoraatidele tagasisidet 	<ul style="list-style-type: none"> koguvad andmeid näitajate jaoks koostavad programmiaruanDED 	<ul style="list-style-type: none"> võtab aruande vastu (eelarveprojekti ettepaneku osana)
Aasta tegevusaruanne	<ul style="list-style-type: none"> annavad välja näidisvormid/juhised /suunised vaatavad projektid läbi ja annavad vastutavatele peadirektoraatidele tagasisidet korraldavad vastastikused eksperdihindamised 	<ul style="list-style-type: none"> koostavad aruande kinnitavad aruande (peadirektorid) 	<ul style="list-style-type: none"> otsustab järelmeetmete üle

II lisa. Programmide tulemusaruanded

Programmide tulemusaruanded, mis sisalduvad III osa tehnilistes lisades, kajastavad kõiki mitmeaastasest finantsraamistikust rahastatavaid ELi rahastamisprogramme kokkuvõtlikult ja ühetaoliselt ning nende põhielemendid on järgmised:

- mida programm hõlmab (missioon, eesmärgid ja struktuuriline ülesehitus, seos mitmeaastase finantsraamistikuga 2014–2020);
- eelarve täitmine ja tulemuslikkus;
- panus horisontaalsetesse prioriteetidesse, nagu rohepööre, sooline võrdõiguslikkus ja digiüleminek;
- tulemuslikkuse hindamine, mis põhineb peamistel tulemusnäitajatel, millel on algväärtus, sihtväärtus ning tegelikult saavutatud väärtus, koos hinnanguga selle kohta, kas edenemine on kavakohane;
- panus kestliku arengu eesmärkide saavutamisse.

Lühendid

DG BUDG: eelarve peadirektooraat

DG ECFIN: majandus- ja rahandusküsimuste peadirektooraat

RRF: taaste- ja vastupidavusrahastu

SEC-GEN: peasekretariaat

ÜPP: ühine põllumajanduspoliitika

Sõnastik

Aastaaruanne: kontrollikoja iga-aastane auditiaruanne, mis sisaldab kinnitavat avaldust ELi raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsuse ja selle aluseks olevate tehingute korrektsuse kohta, mille kontrollikoda peab esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingule.

Digiüleminek: digitehnoloogia ja digiteeritud teabe kasutuselevõtt protsessides ja ülesannetes.

Eelarve täitmisele heakskiidu andmine: Euroopa Parlamendi iga-aastane otsus, millega antakse komisjonile lõplik heakskiit selle kohta, kuidas eelarvet on täidetud.

Eriaruanne: dokument, milles esitatakse kontrollikoja auditi tulemused, et teha kindlaks, kas tegevus on järginud usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtteid ja saavutanud oma eesmärgid.

Finantsmäärus: eeskirjad, mis reguleerivad ELi eelarve koostamist ja kasutamist ning sellega seotud protsesse, nagu sisekontroll, aruandlus, audit ja eelarve täitmisele heakskiidu andmine.

Iga-aastane haldus- ja tulemusaruanne: Euroopa Komisjoni igal aastal koostatav aruanne ELi eelarve haldamise ja saavutatud tulemuste kohta, milles võetakse kokku peadirektooraatide ja rakendusametite iga-aastastes tegevusaruannetes sisalduv teave.

Iga-aastane tegevusaruanne: iga Euroopa Komisjoni peadirektooraadi, ELi institutsiooni ja asutuse koostatav aruanne, milles kirjeldatakse eesmärkide täitmist ning finants- ja inimressursside kasutamist.

Jagatud eelarve täitmine: ELi eelarve täitmise viis, mille raames (vastupidiselt otsesele eelarve täitmisele) delegeerib komisjon täitmisülesanded liikmesriikidele, kandes ise lõplikku vastutust.

Kaudne eelarve täitmine: ELi eelarve täitmise meetod, mille kohaselt usaldab komisjon eelarve täitmise ülesanded muudele üksustele (nagu ELi-välised riigid ja rahvusvahelised organisatsioonid).

Kestliku arengu eesmärgid: ÜRO kestliku arengu tegevuskavas aastani 2030 seatud 17 eesmärki, et ergutada kõiki riike võtma meetmeid inimkonna ja planeedi jaoks kriitilise tähtsusega valdkondades.

Kliimaküsimuste peavoolustamine: kliimaga seotud kaalutluste lisamine kõikidesse poliitikavaldkondadesse, vahenditesse, programmidesse ja fondidesse.

Kliimamuutused: Maa kliimamuutused, mis põhjustavad uusi pikaajalisi ilmastikumustreid.

Korrektus: tehingu või tegevuse vastavus kohaldatavatele normidele ja määrustele ning mis tahes lepingutingimustele.

Kulukohustus: eelarvest konkreetse kuluartikli, nagu leping või toetusleping, rahastamiseks ette nähtud summa. Täitmata kulukohustused on võetud, kuid veel välja maksmata kulukohustuste summa.

Mitmeaastane finantsraamistik: ELi kulutuste kava, milles on üldjuhul seitsmeks aastaks määratletud prioriteedid (tuginedes poliitikaeesmärkidele) ja ülemmäärad. See annab aluse ELi aastaeelarvete väljatöötamiseks, piirates kõikide kulukategooriate kulutusi.

Näitaja: teave, mida kasutatakse tulemuslikkuse mõne aspekti mõõtmiseks või hindamiseks. Peamine tulemusnäitaja mõõdab tulemuslikkust põhieesmärkide saavutamisel.

Otsene eelarve täitmine: ELi fondi või programmi eelarve täitmine üksnes komisjoni poolt, vastupidiselt jagatud või kaudsele eelarve täitmisele.

Programm: vahend teatavate ELi poliitikaeesmärkide saavutamiseks, tavaliselt kaasrahastatavate projektide kaudu.

Programmiaruanne: Euroopa Komisjoni poolt aastaeelarve projektis iga rahastamisprogrammi jaoks taotletud tegevusassigneeringute põhjendus, mis põhineb näitajate abil mõõdetud eelmiste aastate edusammudel.

Taaste- ja vastupidavusrahastu: ELi rahalise toetuse mehhanism COVID-19 pandeemia majandusliku ja sotsiaalse mõju leevendamiseks ja taastumise kiirendamiseks ning keskkonnahoidlikuma ja digitaalsema tuleviku suunas liikumiseks.

Usaldusväärne finantsjuhtimine: ressursside haldamine kooskõlas säästlikkuse, tõhususe ja tulemuslikkuse põhimõtetega.

Veamäär: andmekogumit mõjutava veamäära statistiline hinnang, mis põhineb andmekogumi tehingute esindusliku valimi testimisel.

Viga: arvutamisel tehtud eksimuse või õiguslike nõuete ja lepingutingimuste rikkumise tagajärg.

Ühine põllumajanduspoliitika: ELi ühtne põllumajanduspoliitika, mis hõlmab toetusi ja mitmesuguseid muid meetmeid, et tagada toiduga kindlustatus ja ELi põllumajandustootjate rahuldav elatustase, edendada maaelu arengut ja kaitsta keskkonda.

Ühissätete määrus: määrus, millega kehtestatakse kõigi viie Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi suhtes kohaldatavad eeskirjad.

Üldjuhatus: Euroopa Komisjoni keskne juhtorgan, mis tegeleb organisatsiooni üldtasandi koordineerimise, järelevalve, nõustamise ja strateegilise juhtimisega, sealhulgas ressursside jaotamise ja riskijuhtimisega. Üldjuhatus kohtub korrapäraselt, seda juhatab peasekretär ning tema liikmed on eelarve, personali ja turvalisuse eest vastutavad peadirektorid ning õigustalituse peadirektor. Asjaomaste volinike kabinetide tippametnikud osalevad vaateajatena.

Ülevaate koostajad

Käesoleva ülevaate võttis vastu läbi liidu rahastamise ja haldamise teemadega tegelev V auditikoda, mille eesistuja on kontrollikoja liige Jan Gregor. Auditit juhtis kontrollikoja liige Jorg Kristijan Petrovič, keda toetasid kabinetiülem Martin Puc ja kabineti nõunik Mirko Iaconisi, valdkonnajuht Colm Friel, auditijuht Mircea-Cristian Martinescu ning audiitorid Dana Šmíd Foltýnová ja Roland Schober. Graafilisi materjale aitas koostada Jesús Nieto Muñoz. Keelealast abi osutas Laura Mcmillan.

AUTORIÕIGUS

© Euroopa Liit, 2023

Euroopa Kontrollikoja taaskasutamispoliitika on kehtestatud [Euroopa Kontrollikoja otsusega nr 6-2019](#) avatud andmete poliitika ja dokumentide taaskasutamise kohta.

Kui ei ole märgitud teisiti (nt eraldiseisvates autoriõiguse märgetes), on ELile kuuluv kontrollikoja sisu litsentsitud vastavalt [litsentsile Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). Reeglina on taaskasutamine lubatud, kui autoriõigustele on viidatud ja muudatused on ära märgitud. Kontrollikojale kuuluva sisu taaskasutajad ei tohi moonutada algset tähendust ega sõnumit. Kontrollikoda ei vastuta taaskasutamise tagajärgede eest.

Kui konkreetnes sisus, näiteks kontrollikoja töötajatest tehtud fotodel, on kujutatud tuvastatavaid eraisikuid, või kui see sisaldab kolmandate isikute teoseid, tuleb teil taotlema täiendavaid õigusi.

Kui luba on saadud, tühistab ja asendab see eespool nimetatud üldise loa ja osutab selgelt mis tahes kasutuspiirangutele.

On võimalik, et ELile mittekuuluva sisu kasutamiseks või taasesitamiseks tuleb küsida luba otse autoriõiguse omajatelt.

Tööstusomandi õigustega hõlmatud tarkvara või dokumendid, nagu patendid, kaubamärgid, registreeritud disainilahendused, logod ja nimed, ei kuulu kontrollikoja taaskasutamispoliitika alla.

Domeeni europa.eu alla koondatud Euroopa Liidu institutsioonide veebisaitidel leidub linke, mis viivad muudele veebisaitidele. Kontrollikoda ei vastuta nende sisu eest ja soovib teil seetõttu tutvuda nende veebisaitide isikuandmete ja autoriõiguse kaitse põhimõtetega.

Kontrollikoja logo kasutamine

Kontrollikoja logo ei tohi kasutada ilma kontrollikoja eelneva nõusolekuta.

PDF	ISBN 978-92-849-1271-1	ISSN 2811-8170	doi: 10.2865/174385	QJ-AN-23-003-ET-N
-----	------------------------	----------------	---------------------	-------------------

Iga-aastane haldus- ja tulemusaruanne on Euroopa Komisjoni (edaspidi „komisjon“) peamine kõrgetasemeline tulemuslikkust käsitlev aruanne ELi eelarve kohta ning osa komisjoni iga-aastasest finantsaruandluse paketist. Sellele seatud õiguslikud tähtajad piiravad teabe mahtu, mida saame põhjalikult käsitleda iga-aastase eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse ajaks, ning sellest tulenevalt keskendutakse käesolevas ülevaates 2022. aasta haldus- ja tulemusaruande I osale. Meie ülevaates märgitakse, et üldiselt olid komisjonil head menetlused aruande koostamiseks. Samuti toome välja, et iga-aastasest haldus- ja tulemusaruandest ilmneb, et komisjon ei ole teatud kuluvaldkondade puhul meie järeldustega nõus. Lisaks leiame, et tulemusandmete kvaliteeti oleks võimalik parandada.

EUROOPA KONTROLLIKODA
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUKSEMBURG

Tel +352 4398-1

Päringud: eca.europa.eu/et/contact

Veebisait: eca.europa.eu

Twitter: @EUAuditors

EUROOPA
KONTROLLIKODA